

Recenzní posudek na publikaci

Klasické experimenty v genetice

Na ceste k odhaleniu tajomstiev dedičnosti

Autoři: Ľ. Tomáška a kol.

Recenzentka: prof. RNDr. Jiřina Relichová, CSc.

Předložená publikace si klade za cíl seznámit studenty genetiky a širší okruh zájemců s tajemstvím, které je skryto za velkými objevy, v daném případě za objevy v genetice. Je to věc velmi záslužná, protože takovýto text shrnující okolnosti těch nejvýznamnějších objevů dosud na Slovensku ani v České republice nebyl vydán.

Na knize se podílel kolektiv 18 autorů – předních odborníků pro danou oblast obecné a molekulární genetiky. Text je poměrně rozsáhlý, má 242 stran. Autoři vybrali celkem 26 „klasických experimentů“, které vhodně uspořádali do šesti spolu souvisejících témat a na sebe navazujících okruhů a ne po rocích, jak by se nabízelo. Nejde však jen o pouhý popis experimentů včetně názorných obrázků, autoři u každého seznamují čtenáře s osobnostmi, které objevu dosáhli. Přitom poutavým způsobem popisují, co tomu předcházelo, jak postupně uzrával čas a kdo tento objev dále vědecky rozvíjel.

Ve všech uvedených příkladech klasických experimentů v genetice je zejména poučný přístup k řešení složitých problémů: na počátku byly vždy hypotézy a hledání způsobů jejich testování. Dále se vyhledávali a dávali dohromady výzkumníci, kteří by znali nebo našli vhodné postupy pro zvládnutí zadaného úkolu. A konečně tu byli osvícení jedinci, kteří se na problém podívali „novýma očima“ – a objev byl na světě! Při tom všem na cestě k objevu mnohdy velkou roli sehrála i náhoda.

To vše je v knize detailně a čtivě popsáno neboť odborné poznatky doprovází i zajímavé lidské osudy protagonistů genetiky.

Text je určen primárně studentům, kteří však v záplavě nových poznatků na historii mnohdy zapomínají. A právě ta pro ně může být inspirací, jak dojít k zásadním vědeckým poznatkům. Navíc, když se seznámí s mnohdy velmi komplikovanými postupy experimentů, kterými se dospělo k výsledku, sami se učí a lépe si uvědomí a zapamatují, jak věci fungují.

Čtenáře, kteří jsou obeznámeni se základními principy obecné a molekulární genetiky tato kniha zcela jistě zaujme a dá jim nový ucelenější pohled i na současné problémy v tomto vědním oboru.

V Brně dne 11. března 2015

Jiřina Relichová